

Tale om voksne Mennesker, og at Staten ingen Forpligtelse havde med Hensyn til voksne Menneskers Uddannelse. Det forekommer mig mærkeligt at bruge dette som Argument, hvor Forhandlingerne dreje sig om en Anstalt, Staten udtrykkelig har oprettet til Uddannelse af voksne Mennesker. Det er jo afgjort ved selve Universitetets Oprettelse, at Staten mener at have Forpligtelser over for voksne Menneskers Uddannelse, og jeg kan ikke se, hvorfor Forpligtelsen ikke ogsaa stulde strække sig til det Forhold, her er Tale om. Det er allerede nævnt, hvorledes alle andre baade højere og lavere Undervisningsanstalter her i Landet have sølt sig forpligtede til ogsaa at sørge for den legemlige Uddannelse, og det i stigende Maal, efter som Aarene ere gaaede. Nu er det med Universitetet saaledes, at det ganske vist kan betragtes fra forskellige Synspunkter, og det kan gerne være, at det, at det paa en Gang har forskellige artede Formaal, vanskeliggør Løsningen af dets samlede Opgave; men sikkert er det, at det fra een Side set ogsaa maa betragtes som en almindelig Dannelsesanstalt, at det for saa vidt netop for de voksnes Bedkommende staar paa Trin med, hvad Skoler af anden Art ere for Børn, og at der i Sammenheng dermed er god Grund til at lade den Dannelse, som her er Tale om, blive saa altsidig udviklende som muligt, blive saaledes, at man ikke i ensidig Interesse for den aandelige Udvikling tilfødsætter Hensyn til, at vi først og fremmest ere legemlige Væsener, som maa have et fast materielt Grundlag for, at det aandelige Liv overhovedet kan fremmes. Fra dette Synspunkt forekommer det mig for det første, der er Grund til, at dette Gymnastikhus for de studerende, for dem, som i øvrigt ere under Statens Forjorg, hvad deres Uddannelse angaar, bliver gennemført. Men dernæst er Universitetet jo ogsaa en særlig Uddannelsesanstalt for vordende Lærere i de lærde Skoler; vi have ikke nogen anden for den hele højere Undervisning, og jeg vil spørge det ærede Medlem, som mente, at der ingen Grund er for Staten til at stille Begemsvælses i Forbindelse med Universitetet, om ikke Forholdet for ham stiller sig saaledes, at f. Eks. et Seminarium vilde være en naturlig Ting, hvis det ikke ogsaa gav de vordende Lærere Lejlighed til at uddanne sig i legemlig Retning. Nu er Universitetet for Øjeblikket wort eneste Seminarium til Uddannelse af Lærere ved de højere Skoler, men saa har Skolen og Børnene dog virkelig Krav paa, at denne Anstalt, som skal forlyne dem med Lærere, ogsaa har Dje for

den væsentlige Del af Opdragelsen, som tager Hensyn til det legemlige. Derfor forekommer det mig ogsaa fra denne Side set, at det i Øjeblikket er et Staar i Løsningen af Universitetets Opgave, at det ensidig afsætter sig med aandelige Interesser og ikke giver noget som helst Bidrag til, at Opgaven paa det legemlige Omraade kan blive løst. Det ærede Medlem har selv omtalt, hvorledes Pengene ligge til rette i Kommunitetets Kasse; paa det Punkt vil der altsaa ingen Vanskelighed være. Vanskelighed vilde der kun rejse sig, hvis man ved denne Bevilling skred ud over den naturlige Opgave for Universitetet; men for mig stiller det sig saaledes, at man ikke trækker den rette Grænse for denne, hvis man ikke sætter den legemlige Udvikling i Forbindelse med den aandelige. Se rundt omkring i Verden i alle civiliserede Lande, overalt lader man den Sag være sig magtpaaliggende. Baade fra Tyskland, England, Norge og Sverige, alle Begne fra faar man det Indtryk, at det ikke blot er ved de andre Skoler, men ogsaa ved Universiteterne, man vil hævde Sandheden af den gamle Sætning om en sund Sjæl i et sundt Legeme. Jeg vil derfor stemme for denne Bevilling, idet jeg dog skal henstille, om man ikke i Tiden mellem anden og tredje Behandling vil kunne tage den saaledes op til Drøftelse i Finansudvalget, at Planens Gennemførelse i det enkelte med Hensyn til Bygning o. l. maaske til en vis Grad kunde modificeres. Det var jo muligt, at Summen derved ogsaa kunde sænkes noget og Penges spares. Det har jeg intet at indvende imod. Jeg vilde endogsaa ønske, man kunde bringe Summen noget ned; men jeg mener, det er en uafviselig Fordring, at man ikke vedblivende tilfødsætter et Hensyn, hvis Forsømmelse allerede i Maringer har gjort sit til, at de Studier, som drives ved Universitetet, ikke saa et saa sundt, til det praktiske Liv knyttet Præg, som de burde have. — Det andet Spørgsmaal, jeg gerne vilde sige et Par Ord om, er Vindringsforlaget under Nr. 224, som gaar ud paa at nægte en Bevilling til Udrustning af en videnskabelig Ekspedition til de arktiske Farvande omkring Grønland. Det er jo allerede fremhævet, hvorledes dette er et videnskabeligt Formaal, der ganske naturligt foreligger, et Formaal, som ikke kommer dumpende ned til os fra Himlen uforberedt; men som staar i Forbindelse med, hvad der allerede er gjort, dels ved andre Landes Virksomhed i lignende Retning, dels fra wort eget Lands Side til Belysning af de Gæne, her er Tale om. Vi staa jo, som det i Gaar fra et andet Syns-